

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDÓNSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Győzelmes harcok Tarnopol előtt

A Sereth nyugati partján elfoglaltuk az oroszok állásait — 3000 orosz fogoly a várháromszög területén vívott harcokban — Lipót herceg hadserege kijutott a grodnoi mocsárvidékből — A Mackensen-hadsereg új sikerei a minski vasut mentén — Az olaszok nagy vereséget szenvedtek a doberdoi fensikon

Debrecen, szeptember 5.

A vezérkar mai jelentése arról ad hírt, hogy az oroszok rendkívül makacs ellenállással igyekeznek föltartóztatni azoknak a seregeinknek az előnyomulását, amelyeknek Galícia teljes fölzsabadítása jutott feladatul. Egykori hódításuk utolsó foszlányának megvédésében tegnap főleg Pflanzr-Baltin tábornok hadseregének balsárnya ellen intéztek heves támadásokat. A csorda-stratégia azonban, melylyel az oroszok ezeket a támadásokat végrehajtották, ezuttal is véres kudarcot vallott: csapataink hősi harcok után szilárdan megmaradtak a Sereth keleti partján elfoglalt állásaikban, melyeket tegnapelőtt vívtak ki. Galíciai haderőnk centruma, a Bothmer-hadsereg, még harcol a Sereth-vonalért, de a küzdelem nehezen már túl van: Tarnopol előtt elfoglalta az orosz előállítások egész sorozatát s úgy lehet, mire ezek a sorok napvilágot látnak, a kitiűnő tábornok magyar, osztrák és bajor csapatai már az utolsó határmenti nagyobb várost is fölzsabadítják a közel tizenhárom hónapos orosz járom alól. A Wolhynia területén harcoló seregeink Böhm-Ermöllé és Puchallo vezérlete alatt lassan bár, de lankadatlan energiával szorítják az ellenséget Dubno és Rowno irányába és a területnyereségen kívül a foglyul ejtett oroszok ezrei tesznek bizonyosságot támadásaik erejéről.

A rokitnoi mocsaraktól északra Mackensen tábornagy egyik hadserege egy fontos Jaszolda-hídfő feladására kényszerítette az oroszokat, egy másik hadserege pedig a Pinsk felé vezető vasutvonal mentén készülni a megtörni az oroszok szívós ellenállását. Lipót bajor herceg csapatai már maguk mögött hagyták a Grodno-tartomány déli részén terjedő mocsárvidéket és folytatják előnyomulásukat kelet felé. A bajor herceg csoportjához csatlakozó Gallwitz-hadsereg azon a vasutvonalon operál, mely Bjelostoktól Wolkowysken és Slonimon keresztül Baranowitschibe vezet és onnan három irányban: Lida, illetve Vilna felé, Minsk felé, dél felé pedig Rowno felé ágazik; sikeres hadműveletei közben ez a hadsereg már erősen fenyegeti Wolkowyskit, ezt a nagyon fontos csomópontot. A Hindenburg-hadseregethöz tartozó seregek közül tegnap a Gallwitzén kívül Eichhorn tábornok serege ért el számottevő

eredményt, amennyiben Grodnotól keletre a Kotra folyó mögé vetette vissza az oroszokat.

Az olaszok támadási kedve tegnap megint föléledt. Ismét a doberdoi fensikon próbálták meg az áttörést, nagy tűzértségi és gyalogsági támadással, de kísérleteikkel megint csak a saját véres vereségeiknek sorozatát gyarapították.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Az oroszok Kelet-Galiciában és Wolhyniában előnyomulásunkkal szemben heves ellenállást fejtenek ki.

A bessarabiai határon az oroszok egy támadása akadályaink előtt összeomlott, miközben több ellenséges zászlóaljat szétugrasztottunk.

A Sereth torkolatától keletre az ellenség embertömegeinek töle megszokott pazarlása mellett egyik lövészárkunkba hatolt, de emberember elleni küzdelemben visszavetettük, miközben számos halottja és hadifoglya maradt kezünk között.

Tarnopotól nyugatra az osztrák-magyar és a német csapatok az ellenségnek terjedelmes elsáncolt állásait rohammal elfoglalták. — Zalosce közelében is elragadtunk egy orosz támaszpontot.

Brodytól keletre és Wolhyniában támadásunk lassan tért nyert. A várháromszögben harcoló cs. és kir. haderők a legutóbbi napok harcokban mintegy 30 orosz tisztet és több mint 3000 főnyi legénységet fogtak el.

A budzanowi kolostorról, amely a Sereth-menti orosz arcvonal kellős közepén van, néhány nap óta genfi keresztet viselő lobogó leng. Általában nem tételezhető fel, hogy egy tábori kórházat az arcvonal kellős közepén rendezzék be, de a feni forgó esetben azonkívül megállapítást nyert, hogy az oroszok a kolostort erős táboroszerű támaszponttá építették ki. Senkise nem fog tehát csodálkozni, ha legközelebb az orosz jelentések azt adnák hírül, hogy a szóban forgó kolostort a genfi kereszt ellenére is tűz alá vették. Az ellenség itt a nemzetközi megállapodá-

sokkal visszaél s ez a mi hadviselésünket semmiképp sem befolyásolhatja.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 5. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Friedrichstadt és a Njemen melletti Merc között a helyzet változatlan.

Grodnotól keletre a Kotra-szakasz mögé (Jesionytól délre) hátrált az ellenség. A Grodnoért vívott harcokban ejtett foglyok száma több mint 3600-ra emelkedett.

Gallwitz tábornok hadseregének csapatai Mstibowonál és attól délre (Wolkowysktól délnyugatra) ismét visszavetették az ellenséget. Itt 520 oroszot fogtak el.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A Nowi Dwornál és attól délkeletre (Pruzanytól északra) levő mocsárszorosból harc árán kijutottak. Tovább északra is előrehaladtak. Több mint 400 oroszot elfogtak és 3 gépfegyvert zsákmányoltak.

Mackensen tábornagy hadcsoportja: Az ellenség támadásunk nyomása alatt kiűritette a Bereza-Kartuska hídfőt.

Drohoczyn környékén és attól délre az ellenség tegnap ismét ellenállást fejtett ki. Továbbra is támadjuk.

Délkeleti hadszíntér: Bothmer gróf tábornok hadserege a Sereth nyugati partján az ellenséges előállítások egész sorát rohammal elfoglalta.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Ágyuharo a bessarabiai határfronton

Csernovic, szeptember 5. (Magyar Távirati Iroda.) A bukovina—bessarabiai határarcvonalon szakadatlanul tart az ágyuharc. — Két telitalálatunk következtében 25 orosz meghalt, 180 pedig megsebesült. Bojannál egy orosz löszerraktárt egy telitalálatunk levegőbe röpitette.

Csernovic, szeptember 5. Bessarabia északi részén az oroszok folytatják a parasztházak

gyuftogatását. A bessarabiai utakon élénk katonai közlekedés észlelhető. Az oroszok Bessarabia összes románlakta helységeiben fölszólitották a tizenhét éves fiukat, hogy lépjenek katonai szolgálatba. Ezek a fiatalberek legnagyobbbrészt már be is vonultak. — Az orosz hatóságok ezzel részint biztosítják azt, hogy invázió esetén az ellenség nem ejti foglyul a tizenhét éveseket, másrészt pedig félnek a román nemzeti elemek zavargásaitól.

Brzezany és Zloczow pusztulása

Krakó, szeptember 5. A Gazeta Lwowska jelenti Brzezanyból: A visszavonuló oroszok Brzezany város körutjának házait petroleummal leöntötték és felgyújtották. Az épületek most romokban hevernek. Az oroszok leszedték a templomok harangjait és Rey gróf pompás palotáját a nagy könyvtárral együtt kirabolták.

Zloczowban a kaszárnyák leégtek. A pályaudvar erősen megrongálódott. Az oroszok több tekintélyes embert magukkal hurcoltak.

A óár a háboru folytatásáért

Rotterdam, szeptember 5. (Magyar Távirati Iroda.) Pétervárról jelentik: Az orosz honvédelmi tanács ülésén a cár beszélt a helyzetről s többek között ezeket mondta:

— A pillanat komoly. Óriási munka előtt állunk. — Egyetlen parancsoló kötelességünk, hogy elűzzük az ellenséget a honi földről. Ehez a katonaság kifogástalan fölszerelése és ételmezése szükséges.

Az orosz népfölkelés behívása

Pétervár, szeptember 5. (Magyar Távirati Iroda.) A дума elhatározta, hogy a népfölkelés második korosztályát is behívják.

Hogyan menekültek az oroszok Varsóból?

Kolozsvár, szeptember 5. A kolozsvári Vörös Kereszt-kórházban megsebesülve fekszik Hoffer Ernő danzingi dragonyos, aki azok között a német lovasok között volt, akik először lovagoltak végig Varsó kövein. Hoffer, aki a Brest-Litovsk körüli harcokban sebesült meg, érdekes dolgokat beszélt el arról a bombázásról, amelyet az oroszok a Visztulán tulról, az ugynevezett Praga külvárosból intéztek Varsó ellen.

— Az oroszok már a mi bevonulásunk előtt egy pár nappal visszavonták csapataikat a városból és azok, akik mielőltünk futottak, a hátrvédnek visszahagyott csapat volt. Ezek igyekeztek rohanva átkelni a Visztula egyetlen hidján, mert a többi az oroszok már napokkal ezelőtt levegőbe röptették.

Körülbelül ötszáz német lovas vonult be egyszerre a városba. A kapitány kezében volt a mappa és ő vezette a csapatot. Az uton megfogott egy öreg ősz szakállú zsidót és megkérdezte, hogy melyik hidat nem robbantották föl még az oroszok. A zsidó siető, gyors beszéddel mondta meg, nehogy lekéssen arról, hogy nekünk szívesseget tegyen. A kapitány abban az irányban vezetett bennünket, ahol még az ép hid volt és úgy látszik, jól számított, mert a hid körül még az innesső parton csak úgy hemzsegték az oroszok. Verekedtek, hogy melyik legyen hamarabb a hidon.

Mi három utcából vonultunk a Visztula partjára és amikor kiértünk, attakot intéztünk a rendetlen gomolyaggá zúllott oroszok ellen. — Mondhatom, nem vártak be bennünket, a szélrózsa minden irányában szétszaladtak. Volt, aki a Visztulába ugrott, de legtöbb visszazaladt a városba, ám egyiknek sem jutott eszébe, hogy elstüsse a puskáját. Ez nem is volt útközet, csak

olyan féle összetűzés, mint amikor a lovasrendőrök széjjelvernek egy tüntető tömeget. A hidtájékát megtisztítottunk az oroszoktól s amelyik orosz katona a városban maradt, az nem menekülhetett.

A hidon nyüzsgött a sok menekülő orosz. A kapitány nem engedte, hogy utánuk menjünk és az ő intézkedését a következő perc igazolta is. A hid közepére, mint a záporosó hullottak az orosz gránátok és a felszálló füstfelhőkben fölrepültek az összemorzolt orosz katonák hullái. Az oroszoknak sürgős volt a hid felrobantása és nem bánták, ha saját katonáik is elpusztulnak a hiddal, lötték a hidat. A hid rövid idő alatt beszakadt és a le nem zuhanó részt orosz hullák borították be.

Miután a hidat sikerült tönkretenniük, megkezdődött a város bombázása. Mi visszamentünk az utcákba és a nyomunkban már bevonult a gyalogság és azok összeszedték a bolyongó orosz katonákat. A bombázás nekünk alig ártott, ennek ellenében a polgári lakosság nagyon megsiratta az orosz tüzéség munkáját. Sok ártatlan ember halt meg az orosz ágyuk tüzzétől.

Az olasz háboru

Olasz vereség a partvidéki fronton

Budapest, szeptember 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Tegnap az olaszok a doberdoi fensíkon élénkebb, de teljesen sikertelen tevékenységet fejtettek ki. Miután egyes tereket mindenféle kaliberű ágyúval hevesen bombáztak, már délelőtt több előretörést kíséreltek meg San Martinótól nyugatra, az ut mentén. — Mindezeket visszavertük. A visszaözlő ellenségben tüzéségünk nagy pusztítást vitt véghez. Estefelé az ágyútüz hevesebbé vált, majd ismét elszigetelt gyalogsági támadások következtek, amelyek megannyian az olaszok nagy vesztesége mellett meghiusultak.

Déliutban az ellenség két századát, amelyek marok állásunkat megtámadták, megfutamítottuk.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Cadorna beadta lemondását

Grác, szeptember 5. A Grazer Tagespost jelenti Chiassoból: Cadorna gróf, az olasz vezérkar főnöke, fölmentését kérte a királytól. — Milanoból érkezett táviratok megerősítik a vezérkari főnök lemondásáról szóló híreket, azonban azt is közlik, hogy a király nem fogadta el a lemondást.

Az angol-olasz flotta az Adrián

Zürich, szeptember 5. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz és az angol kormány között hír szerint tárgyalások folynak arról, hogy az angol és az olasz flotta együttes akciót kezdjen az Adrián. Az angol admirális tegnap több tengerésztszettel Turinba érkezett.

Ujabb leleplezés Olaszország árulásáról

Zürich, szeptember 5. A Societá anonima Proiettili augusztus 25-én tartotta közgyűlését Turinban. A nyilvánosság kizárásával megtartott tanácskozások során Dante Ferraris mérnök, a társaság elnöke közölte, hogy a társaság az 1914. július 1-től 1915. június 30-ig terjedő tizletli évben 600,000 líra alaptőke mellett, igen nagy tartalékok leírásával, 393,916 líra tiszta nyereséget ért el. Az elnök kifejtette, hogy ez a fényes eredmény „Olaszország böles háborus előkészületeinek és annak az eredménye, hogy a kormány engedélyt adott a társaságnak,

hogy gyártmányait kivihesse Franciaországba és Oroszországba”.

Ebből a tényből kiderül, hogy Olaszország már a háboru első hónapjaiban, amikor Viktor Emánuel király és miniszterei szerencsét és győzelmet kívántak szövetségeseinek, a saját országában szorgalmazta a munició-gyártást az entente részére és csöndben megengedte a lövedékek tömeges kivitelét, míg az élelmiszerek kivitelét Németországba és Ausztria-Magyarországba szigorúan eltiltotta.

Ferraris, a társaság elnöke, egyébként alapítója az Idea Nazionale című háborus uszító lapnak, amely 1914. augusztusában történt alapítása óta állandóan hangulatot csinált Olaszországban az entente számára és a legserényebben szállt sikra Olaszországnak az entente oldalán a világháboruba való beavatkozása mellett.

A francia harctér

Berlin, szeptember 5. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Lényeges esemény nem történt.

Francia offenzíva Elzász ellen

Genf, szeptember 5. (Magyar Távirati Iroda.) A franciák 300,000 embert koncentráltak Elzászban s nagyszabású offenzívára készülnek. A terv az, hogy Müllhausen körül nagy támadást kezdenek a németek ellen.

A Balkán-államok

Bulgária és a szerb jegyzék

Szófia, szeptember 5. (Magyar Távirati Iroda.) Szerbiának az entente-hatalmakhoz intézett válaszjegyzéke fölháborította a bolgárokat. Az egész választ ugy tekintik, mint Bulgária kigunyolását. A szerb-bolgár viszonyt a válasz kétségbeejtővé tette.

Az Utro jó forrásból arról értesül, hogy Szerbia Macedonia átengedéséért Boszniát, Hercegovinát, Dalmáciát és Észak-Albániát követeli kárpótlásul.

A török-bolgár megegyezés

Dedeagacs, szeptember 5. Törökországból érkezett hírek szerint a török-bolgár megegyezésben Bulgáriának átengedett területek tényleges átadása küszöbön van.

Az entente ultimátuma Szerbiának

Genf, szeptember 5. (Magyar Távirati Iroda.) Az entente-hatalmak nisi követeli utasítást kaptak kormányuktól, hogy újabb jegyzékben határidő kitűzésével szólítsák fel Szerbiát, hogy adja meg a választ legutolsó követeléseikre.

Bukarest, szeptember 5. (Magyar Távirati Iroda.) Az oroszok állandóan nagymennyiségű municiót szállítanak a Dunán a szerbeknek.

Románia

Rotterdam, szeptember 5. (Magyar Távirati Iroda.) A Nowoje Wremja maliciózus cikkben foglalkozik Románia magatartásával és megállapítja, hogy Románia kétszínű politikát folytat: tárgyal ugyan az ententeval, de egyre halogatja a döntést és közben haza engedli a behívott tartalékosokat.

A Dardanellák ostroma

Török offenzíva előtt

Köln, szeptember 5. (Magyar Távirati Iroda.) A Kölnische Zeitung jelenti Szófiából: Törökország hatalmas offenzívára készül a Dardanelláknál partraszállott angol-francia seregek ellen. Éjjel-nappal szakadatlanul jönnek

Kisázsiból csapatok a tengerszorozhoz és egyidejűleg nagykaliberű ágyúkkal egészítik ki a Dardanella-arcvonal őrjeit.

A debreceni vonatok menetrendje

Szeptember 6-án, hétfőn Debrecen állomáson a következő menetrend lép életbe:

Az 1708. számú személyvonat érkezik Budapestről éjjel 2 óra 31 perckor, indul Királyházára éjjel 2 ó. 54 p.

A 4502. számú személyvonat indul Nagyváradra éjjel 4 ó. 10 p.

A 4702. számú személyvonat indul Csapra éjjel 5 ó. 13 p.

A 4501. számú személyvonat érkezik Nagyváradról d. e. 6 ó. 27 p.

Az 1713. számú személyvonat érkezik Királyházáról d. e. 6 ó. 59 p.

A 4401. számú személyvonat érkezik Tiszalökről d. e. 7 ó. 23 p.

A 4611. számú személyvonat érkezik Nagy-létárról d. e. 7 ó. 25 p.

A 4711. számú személyvonat érkezik Nyiregyházáról d. e. 7 ó. 26 p.

Az 1710. számú személyvonat érkezik Püspökladányból d. e. 7 ó. 32 p.

A 4201. számú személyvonat érkezik Füzesabonyból d. e. 7 ó. 42 p.

Az 5001. számú személyvonat érkezik Szencsről d. e. 8 ó. 33 p.

Az 1716. számú személyvonat indul Királyházára d. e. 10 ó. 01 p.

Az 1705. számú személyvonat indul Budapestre d. u. 12 ó. 12 p., érkezik Királyházáról d. e. 11 ó. 47 p.

A 4404. számú személyvonat indul Tiszalökre d. u. 12 ó. 22 p.

A 4614. számú személyvonat indul Nagy-létára d. u. 2 ó. 42 p.

A 4704. számú személyvonat indul Nyiregyházára d. u. 2 ó. 20 p.

Az 1706. számú személyvonat érkezik Budapestről d. u. 3 ó. 33 p., indul Királyházára d. u. 3 ó. 53 p.

Az 1745. számú gyorstehervonat indul Püspökladányba d. u. 3 ó. 45 p.

A 4506. számú személyvonat indul Nagyváradra d. u. 4 ó. 08 p.

A 4408. számú személyvonat indul Tiszalökre d. u. 4 ó. 35 p.

A 4206. számú személyvonat indul Füzesabonyba d. u. 5 ó. 03 p.

A 4615. számú személyvonat érkezik Nagy-létárról d. e. 6 ó. 34 p.

A 4616. számú személyvonat indul Nagy-létára d. e. 7 ó. 05 p.

Az 5006. számú személyvonat indul Szencsről d. e. 7 ó. 29 p.

A 4503. számú személyvonat érkezik Nagyváradról d. e. 8 ó. 13 p.

Az 1707. számú személyvonat érkezik Királyházáról d. e. 10 ó. 21 p., indul Budapestre d. e. 10 ó. 55 p.

A 4703. számú személyvonat érkezik Szencsről d. e. 10 ó. 26 p.

A 4409. számú személyvonat érkezik Tiszalökről d. e. 10 ó. 37 p.

Apollo

Hétfőn
5 órától 7-ig és 7 órától 9-ig félhelyárak,
9 órától rendes helyárak.

Világvárosi újdonság! Dán-film.

A modell kalváriája

erkölcsdráma 3 felvonásban.

A felvételek a koppenhágai dán-filmgyárban készültek. — Mesteri rendezés és a legjobb dán-színészekkel. — Ezenkívül

A magyar törvényhatóságok küldöttségének fölvonulása Ő Felseje elébe Wienben.

HIREK

— **A szentgotthardi képviselőválasztás.** — Szentgotthardról táviratozzák: Roszner Ervin báró miniszter, a nemzeti munkapárt képviselőjelöltje, ma délután tartotta meg programbeszédét a nagy számmal összegyűlt választópolgárság általános tetszése mellett. A választás előreláthatóan egyhangú lesz.

— **Kinevezések a pénzügyigazgatóságnál.** A m. kir. pénzügyminiszter Lenché István pénzügyi tanácsosi címmel és jelleggel felruháztott debreceni pénzügyi titkárt a VII. fizetési osztályba pénzügyi tanácsossá, Gaál Miklós debreceni pénzügyi segédtitkárt a VIII. fizetési osztályba pénzügyi titkárrá, Sámy László dr. debreceni pénzügyi fogalmazót a IX. fizetési osztályba pénzügyi segédtitkárrá nevezte ki.

— **Baltazár püspök édesanyjának temetése.** Ma délután ment végbe nagy részvét mellett Baltazár Dezső dr. debreceni püspök édesanyjának, özvegy U. Szabó Mihályné született Czeglédy Máriának a temetése. Az érdemes matróna holttestét a biharmegyei Gyapju községből Hajduböszörménybe szállították és itt tartották meg a gyászszertartást. A gyászolók sokasága jelent meg a temetésen, akiket az a nagy, általános, őszinte részvét gyűjtött a korporsó köré, amelyet a megboldogult urnó halálának fájdalmas gyásza keltett abban a széles társadalmi körben, amely őt általánosan tisztelettel és szeretettel övezte. Ott volt a református lelkesítő kar számos tagja, a debreceni református főiskola tanárai közül többen és a gyászoló családoknak tisztelői igen nagy számmal. A halott fölött Kiss Ferenc debreceni egyetemi tanár, egyházkerületi főjegyző mondott fenségesen szép imát, amely mélyen meghatotta a gyászszal teli szíveket. A halottat a böszörményi családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

A család a következő gyászjelentést adta:

Fájdalomtól mélyen lesújtott szívvel tudatjuk minden résztvevővel, hogy a szerető édes jó anya és Nagyanya: özv. U. Szabó Mihályné szül. Czeglédy Mária életének 68-ik évében az 1915-ik év szeptember havának 2-ikán reggeli 9 órakor rövid betegeskedés után csendesen, szenvedés nélkül elhunyt. Kedves halottunk földi részeit a biharmegyei Gyapjuról Hajduböszörménybe szállítottuk és az ottani családi sírboltban e hó 5-én örök nyugalomra helyeztük. Gyapju, 1915. szeptember 3. Áldás és béke poraira: — Első férjének gyermekei: Baltazár Gábor, Baltazár Mária férjével U. Szabó Antallal, Baltazár János nejjével Christoph Eleonorával, dr. Baltazár Dezső nejjével U. Szabó Izával. Unokái: U. Szabó Erzsébet férjével dr. Nagy Elekkel, U. Szabó Ilona, U. Szabó Mária, Baltazár Mariska, Baltazár Kata, Baltazár János, Baltazár Erzsike, Baltazár László, Baltazár Iza, Baltazár Évike.

— **Évnyitó a főreáliskolában.** Az állami főreáliskola ma, hétfőn délelőtt 9 órakor tartja az 1915-6. isk. év ünnepi megnyitását a kereskedő társulat dísztermében. A rendes tanítás f. hó 7-én, kedden délután 2 órakor kezdődik a Simonffy-utcai izr. elemi iskolában. Debrecenben, 1915. szept. 5. A debreceni állami főreáliskola igazgatósága.

— **Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület debreceni internátusában** még néhány ingyenes és néhány félfizetési hely vár betöltésre. A félfizetési helyre felvett hallgatók évi 500 korona ellátási díjat fizetnek. Az internátus teljes ellátást nyújt és egyetemi tanár vezetése alatt áll. A felvételnél birák és ügyészek, valamint más állami tisztviselők fiai előnyben részesülnek. A pályázatokat a f. hó 10-ig akár az Egyesület elnökségénél (Budapest, I., Ráth György-u. 20. sz.), akár nálam lehet benyújtani. Debrecen, 1915. szeptember hó 3-án. — Dr. Bernolák Nándor e. i. rektor.

— **Hatóságilag fertőtlenített uj és ódon tankönyvek** minden iskola részére kapható Aczél antquariumában, Első Takarékpalota.

— **Katonai kitiintetések.** A király Baló Benjamin 2. honvédszázadredbeli hadnagynak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül a hádiszitményes 3. osztályú katonai érdemkeresztet, valamint a 3. honvédszázadredben Szabó József törzsrőmesternek és Aszalos Imre 1. osztályú számvivő altisztnek az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálataik elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— **Vizsgálatok a távirda-tanfolyamon.** A debreceni távirda-tanfolyamon e hó 3-án és 4-én folytak le a vizsgálatok N i e d e r m a n n Antal nagyváradi posta- és távirda-tanácsos elnöke alatt. A tanfolyam hallgatói közül jelesen képesítették: Beke Lili, Faller Anna, Oláh Vilma, Rudolfi Imréné, Széchy Róza és Tabajdy Jolán. A vizsgáló bizottság meglegedését fejezte ki a hallgatók készütsége fölött.

— **Mensa Akadémika.** Bernolák Nándor, a debreceni m. kir. tudományegyetem rektora a következő hirdetményt teszi közzé:

Abból a célból, hogy az egyetem polgárainak a mai nehéz megélhetési viszonyok közt együttes, jó és olcsó étkezést biztosítsak, a szegény sorsu hallgatók pedig messzemenő kedvezményben részesülhessenek, a nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által a dr. Gárdor János-féle alapítványból rendelkezésemre bocsátott kamatok felhasználásával diákasztalt (Mensa Akadémika-t) szerveztem.

A diákasztal az Első Debreceni Takarékpénztár épületének III. emeletén levő helyiségében folyó hó 15-én megkezdte működését.

Az ebéd és vacsora díja bármely egyetemi hallgató vagy az egyetemen vizsgázó ifju részére havi 69 kor., heti 16 kor. 10 fillér, vagy napi 2 kor. 50 fillér. Szegényebb sorsu és jobb előmeneteli ifjak viszonyaikhoz képest havi 27 vagy 45 koronáért, a teljesen szegény és kiváló előmeneteli ifjak ingyenesen kaphatnak ebédet és vacsorát. A kedvezményeket a f. hó 12 napjáig nálam kell kérni. Az étkezési jegyek kiadása iránt később intézkedem. Az intézmény végleges szervezete iránt az intézkedést ugyancsak később teszem meg.

— **Bemutató az Urániában.** Az Urániaszínház a világháború beköszöntése óta dicsérendő iparkodással hozta színre a különböző harcterek eseményeit felölelő darabokat. Közönségének így módot adott, hogy az aktualitás meleg napjaiban hű képet kapjon az egymásra torlódo eseményekről. Hétfőn és kedden, szeptember 6-án és 7-én az olasz háboru cimen dr. Földes Arthur szakavatott tollából a legfrissebb, de legadázabb háborut hozza színre. A darab magvas, tartalmas irás, felölel mindent, amit e tárgyról ma el lehet mondani. Az olasz háboru után egy felette izgató, szenzációs mozgófénykép: „Mindent a hazáért” cim alatt kerül bemutatóra. A filmdráma egy robbantószer feltaláláson fordul meg, melyet végül a háboru szolgálatában használnak ki a haza javára. Kivitele, megjátszása, realitása elsőrangú, egyik legnívósabb terméke a filmtechnikának.

— **Ünnepi imakönyvek (Machsorok)** az izr. ünnepekre és újévi képeslapok kaphatók Aczél antquariumában.

URANIA

Debrecen legmagyobb, legelőkelőbb mozgófilmháza — TELEFON 12-61.

Hétfőn Kedden
szeptember 6. és 7-én

A budapesti Urania-színházban óriási sikert aratott. Az összes fővárosi napilapok az elismerés legmagyabb hangján irtak az első előadásáról.

AZ OLASZ HÁBORU

irta: Dr. FÖLDES ARTUR.
120 színben vetített, eddig sehol nem látott képek lebilincselő szövegkísérettel. Az előadás végigviszi a nézőt az egész olasz harctéren és Olaszországon.

MINDENT A HAZÁÉRT
nagyszabásu filmdráma 3 részben, csellekményében izgalmas, beállításában meglepő filmújdonság.

Előadások kezdete 5 órakor, rendes helyár.

— **Kataszteri mérnökök kinevezése.** A m. kir. pénzügyminiszter Erdőss László kataszteri mérnököt a debreceni m. kir. 12. felmérési felügyelőségénél a IX. fizetési osztályba és Majoros Richard kataszteri mérnököt a debreceni m. kir. 12. felmérési felügyelőségénél a X. fizetési osztályba kataszteri mérnökké nevezte ki.

— **Beiratások a fiú és nőiparostanonc-iskolában** szept. 10—16-ig Burgundia-u. 1. sz. alatt levő irodában. Ez idő alatt köteles minden tanuló itt jelentkezni és pedig, ha már járt ipariskolába: beírásjegyével és 4 kor. tandíjjal, ha nem járt: tanoncszerződésével, 4 kor. tandíjjal és 50 fillér beírás díjjal. Minthogy az iskolát a katonaság még most sem irtette ki: az irodában való jelentkezés alkalmával tudhatja meg ki-ki, hogy hova s mikor fog járni. Akik szept. 16-ig nem jelentkeznek: törvény szerint mulasztók gyanánt kezeltetnek. Midőn ezt úgy a tanulók, mint a munkaadók szíves figyelmébe ajánlom, vagyok Debrecen, 1915. szept. 4., tisztelettel Csurgó István ipariskolai igazgató.

— **Be kell oltani a hadseregszállítókat.** Ha valami zseniális német tanár feltalálná a viszálelések elleni szérumot, akkor elsősorban a hadseregszállítókat legalább 90 százalékát kellene ezzel beoltani. Ilyen óriási jelentőségű szérum hiányában azonban egyelőre csak óvatosságból a hólyagos himlő szérumával fognak beoltani minden katonai szállítót. Tegnap ebben a dologban rendelet érkezett egy a vármegyékhez, mint a városokhoz. A rendelet értelmében nemcsak a szállítókat, hanem összes alkalmazottait, sőt a velük összeköttetésben levő alvállalkozókat és azok alkalmazottait is be kell oltani. A rendelet a legrövidebb idő alatt végrehajtandó.

— **Magyar küldöttség Wienben.** A múlt héten Wienben lezajlott magyar küldöttség ünnepeles fogadtatását és öfelsege elébe való diszfelvonulását mutatja be ma az Apolló. — E rendkívül érdekes aktualitáson kívül másoron lesz egy kiváló dán film: A modell kálváriája című 3 felvonásos nagy dráma, melynek felvételei Kopenhágában a legjobb dán színészek közreműködésével készült. Az előadások ma 5 és 7 órakor félhétórakkal, 9 órakor rendes helyárrakkal kezdődik.

— **Wolhynia.** Wolhynia kormányzóságban, ahol most a legfontosabb katonai operációink folynak, igen sok a folyó, patak, tó és a mocsár. A Bug kivételével valamennyi folyó a Dnjeperhez tartozik. Az összes folyókat az jellemzi, hogy nyugatról keletre folynak és azután éles fordulóban északra kanyarodnak. Partjaik alacsonyok és mocsarasak, felső folyásuknál pedig szűk völgyük van. Északon szinte partjuk sincsen és így valóságos tavakká és mocsarakká alakulnak át. A Bug Wolhynia kormányzóságában 170 kilométer hosszú és hajózható, ami a vasúti hálózat kicsinysege következtében igen fontos a hadsereg számára. A tavak a kormányzóság területéből száz négyzetkilométert foglalnak el. Legnagyobbak közülük a Switjaskeosero és a Pulametzka-osero. Kowel-kerület északi részén vannak az ugynevezett Vodoprovodi (vizvezetékek), amelyek tutajozhatók és a Pripjet és Turja folyókat a Dnjeper—Bug-medencével kötik össze. Geológiai szempontból is igen érdekes a kormányzóság. Rowno város közelében tüzhányó nyomait találni. Bazalt és gránithegyek emelkednek a folyó partjain. — A Horynj mentén hatalmas szürke gránit rétegek vannak, amelyek közé vörös gránit is vegyül. Festőien szép a vidék Nowhorod—Wolhynskij közelében. Stromyr közelében kristályt bányásznak. Kifűnő litográfiai követ fedeztek fel Kulcsa községénél, elsőrangú porcellán-földet bányásznak az ovruci kerületben, ahol igen gazdag bányák is vannak. 1900-ban tíz vasöntőde volt Wolhyniában; ennek ellenére sem fejlődött a vasipar, mert kicsiny volt a vállalkozási kedv és nem volt hitel. Kremenez környékén huszonöt évvel ezelőtt lignitet és kőszén is talál-

tak, amelyeket az utóbbi időkben kezdtek kiaknázni. Bányásznak ezenkívül a kormányzóságban grafitot, jaspist és borostyánkővet is.

— **Katonai kinevezések.** A király kinevezte Zeidler Alajos, Jankur Ferenc, Nagy Gyula, Pesti János, Kövér József, Moser Rezső, Pálmai Elemér és Fodoroszi László 39. gyalogezredbeli tartalékos zászlósokat tartalékos hadnagyokká. Rosinger József népfőlkelő őrmester a 3. népfőlkelő parancsnokság nyilvántartásában népfőlkelő hadapróddá neveztetett ki.

— **A Katona-Otthon — Mozgókép-Otthon.** A Katona-Otthonból november 1-ére „Mozgókép-Otthon” lesz. Ilyen címmel indul meg ott egy új és modern mozgóképszínház, melynek előadása a jótékonyágnak áldoz. Az első előadás jövedelmét ugyanis a színház vezetősége a jarameri Katona-Otthon javára szánta. A Mozgókép-Otthon sok pompás ujjtással fog kedveskedni a közönségnek.

— **Beiratások az állami kiségitő iskolába.** Az állami kiségitő iskolában a beiratások f. hó 6., 7., 8., 9., 10. napjain d. e. 8—12 óráig Bethlen-u. 3. sz. a. tartatnak. — Felvétetnek olyan mindkét nembeli gyermekek, kik az elemi iskolában gyengébb tehetségük miatt társaikkal együtt haladni nem képesek. Az első osztályba 25 növendék vehető fel, a felsőbb osztályokban a felvételnél előnyben részesülnek a volt növendékek s csak a rendelkezésre álló helyhez mérten vehetők fel új növendékek. Felkérem azért kedves kártársaimat, hogy iskoláikban található gyenge tehetségű növendékeiket az igazgatójuktól nyerendő „Ajánlati lap”-ok felhasználásával hozzám utasítani szíveskedjenek. Debrecen, 1915. szeptember 4-én. Varga Béla igazgató.

— **Debrecenfelva felépítésének költségére** a következő újabb adományok érkeztek a polgármesteri hivatalba: N. N. máv. hivataloszolga 2. Fényi Imre 20, Füszerkereskedők cukorszállítmánya után 6, Molnár István hentes Zih Sándor lelkész utján 15, Nyári János Gráchan fekvő teologus hadapród 5, Marozsán György (Geréby-telep 2, Lestyán Adorján és neje Okolicsányi Ilona 500 koronás adománvának második részlete 100, Kállai Sándor (Bethlen-utca) 100, Grósz Ignác m. kir. főszámvivő és neje felerészben az izr. templom építésére 100 kor.

— **Egyéves női kereskedelmi szaktanfolyam.** A kereskedelmi tanintézet egyéves női szaktanfolyamában párhuzamos osztályt nyitunk és így növendékek még fölvehetők. Az igazgatóság.

— **Tanévnyitás a nyilvános m. polgári fiúiskolában (Csapó-u. 58.).** Beiratások naponta d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig. Javító, pótló és tantervkülönbözteti vizsgálatok szept. 1., 2. és 3-án d. u. 2-től. Tanévnyitás szeptember 6-án d. e. 9-kor.

— **A Fröhlich-féle csödtömegetől megvett összes iskolai és irodai cikkek, iskolatáskák, tankönyvek, stb., árak eladása a mai napon megkezdődik.** Üzlethelyiség Szent Anna-u. 1. Nyitva reggel 7—12-ig, délután 1—7 óráig.

— **1000 pár női schewro cipő,** amerikai, olcsó vétel folytán páronként 12 koronájával eladó. Nagy Cipőáruház, Hatvan-u. 8. sz. Ugyanott iskolai cipők kaphatók.

— **Tankönyvek féláron Harmathynál, Fűvészkert 14.**

— **35 dekás tábori postadobozok,** melyben a harctérre élelmiszeren kívül minden küldhető, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Plac-utca 49. és minden dohánytűszedben.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

HÉTFŐ: *Rablólovag*, színjáték.
KEDD: *A kis király*, operett.

ADJUNK LÁTCSÖVEKET KATONÁINKNAK!

Jó távcső egész csapatokat megmenthet a meglepetés veszedelmétől és az ellenség kikémlésére is a legbiztosabb segítő eszköz. Küldjük el távcsöveinket hős katonáink számára a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, IV. Váci-utca 38. szám.)

Apró hirdetések

Gyógyszerész
gyakornok kerestetik (kezdő vagy haladó) kedvező feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban.

Keresek
3—4 szobás modern lakást (lehetőleg magányos házat) mellékhelyiségekkel, külön udvarral esetleg kerttel a Kossuth-utca közelében szeptember 1-re. Ajánlatok kéretnek „Lakás” jellegre a kiadóhivatalba.

Tarhonya

tiszta buza lisztből készült vizes tarhonyát mázsánként 100 K-ért szállítok. Czim kiadóhivatalban.

Kiadó
Sőrőcsarnok és vendéglő!

A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű **alagsori vendéglő és sőrőcsarnok** f. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Első Takarékpénztárhoz.

Makulatur papíros kapható a kiadóban.

Pénzkölcsön

értékpapírokra, sorsjegyekre, hadi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön 100 koronánként 80—
Bazilika sorsjegy 15—
Magyar vöröskereszt sorsjegy 18—
Osztrák " " 20—
Olasz " " 25—
Jósviv " " 10—
Erzsébet " " 6—
Pesti Hazai " " 70—
Konvertált jelölő " " 120—
Ha az értékpapír másutt van letétben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. **Külföldi pénzeket, arany érmeket a legmagasabb napi áron beváltunk.** Debreceni Pénzváltóbank és Zálogkölcsön Részv.-Társaság SIMONFFY-UTCA 13. **Telefon 298.**

Ügyes bejárónőt vagy mindenese cselédet azonnal felvezek. Budai Esaiás-utca 3. sz.

Életvidám, de komoly 24 éves barna fiatal ember előbb levelezés, később személyes barátság céljából megismerkedne feltétlenül nagyműveltségű nővel. „Étranger” jellegre kiadható.

Lakberleti szabályzat kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Kapucodulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

16—18 éves fiú hetesnek

felvétetik **Piac-utca 49., II. udvar.**

SOMOSSY LÁSZLÓ
DEBRECEN, Kistemplombazár
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA.
Intézeti fehérneműek
előírás szerint.
Paplanok — matracok — flaneltakarók — zsebkendők — esőernyők — harisnyák — asztalneműek
nagy választékban!

Meszet
fertőtlenítési cse'okra és pedig darabos minőségben . . . . . à K. 350.—
osztályozatlan minőségben. . . . . à K. 300.—
építő minőségben . . . . . à K. 270.—
10000 kgm-ként ab gyártelep Belényes-Sonkolyos (Bihar m.) bármely állomásra a legjobb kivitelben azonnal szállít a
SZEGEDI BANREGYESÜLET R. T.
SZEGED.